
Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn	Deichman bibliotek
Postadresse	Postboks 8924, St. Olavs plass
Postnummer	130
Poststed	Oslo
Kontonummer	13 150 105 956
Institusjonens leder	
Fornavn	Knut
Etternavn	Skansen
Telefon	93 445 691
E-post	knut.skansen@deichman.no
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei

Kontaktperson

Fornavn	Jonas
Etternavn	Svartberg Arntzen
Telefon	97 166 094
E-post	jonas.svartberg@deichman.no

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype

Innsatsområder

Innsatsområder

• Nye samarbeidsformer

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel

Tjenesteplattform for norske bibliotek

Mål

Deichman har de siste seks årene utviklet en rekke programvareløsninger som bør komme de andre bibliotekene i Norge til gode. Hovedmålet i dette prosjektet er å gjøre disse systemene tilgjengelig for andre bibliotek.

Delmål 1 - Lage plattformstrategi

Lage en bærekraftig modell for gjenbruk av Deichman sine systemer slik at drift, videreutvikling og forvaltning håndteres på en god måte.

Delmål 2 - Planlegge gjennomføring

Lage en plan for implementering av modell. Inkludert organisering, anskaffelse av leverandører og utvikling.

Delmål 3 - Redesigne og dokumentere systemer

Gjøre tilpasninger i programvaren slik at det blir mulig for andre bibliotek å ta i bruk systemene, og dokumentere arkitektur, kode og sluttbrukergrensesnitt.

Delmål 4 - Utrede brønn for deling av formidlingsdata

Utrede muligheten for å også lage en felles databrønn for formidlingsdata, der bibliotekene kan dele på data til bruk i formidlingstjenester.

Prosjektbeskrivelse

Oslo kommune har investert over 70 millioner kroner i programvareløsninger til det nye hovedbiblioteket i Bjørvika. Med fokus på gode sluttbrukertjenester, selvbetjening og effektivisering av ansattes arbeidshverdag, har Deichman utviklet og anskaffet programvare til å understøtte tjenestetilbud og effektiv drift av et moderne bibliotek.

Mange av løsningene er utviklet av Deichman selv, og disse danner kjernen i den plattformen som brukes til medieflyt og logistikk, utlån og søk, formidling på nett og produksjon av metadata og redaksjonelt innhold. Og det er hele eller deler av denne plattformen vi nå ønsker å dele med andre.

Gjennom den betydelige satsingen til Oslo kommune mener vi at vi står overfor en unik mulighet til å gjøre et felles løft for norske folkebibliotek. Et løft som gjør at vi kan bygge videre på Deichman sine løsninger, samtidig som vi utnytter mulighetene som ligger i økt samarbeid og koordinert ressursbruk på tvers av sektoren.

Bedre tjenester

Dersom bibliotekene skal klare å bygge bedre tjenester, da spesielt formidlingstjenester, så trenger de en ny digital infrastruktur. Ikke bare en ny publiseringsløsning til sine nettsider, men et sett med systemer som danner en helhetlig plattform. En plattform som utnytter kraften i bibliotekenes metadata, som kobler sammen data på tvers, og som gir de bibliotekansatte verktøyene som kreves for å drive formidling også på nett.

Våre erfaringer tilsier at en strategisk satsning på gode verktøy og tjenester knyttet til formidling, gir økt bruk av bibliotekets tjenester og helt nye muligheter for å utnytte den kompetansen som de bibliotekansatte sitter på.

Gjenbruk

For at andre bibliotek skal kunne ta i bruk løsningene våre, krever det at en del forutsetninger er på plass. For det første må det finnes et marked der bibliotekene kan kjøpe tjenester knyttet til drift og videreutvikling av løsningene. Det er ikke mange andre bibliotek som har interne ressurs, som Deichman, til å gjøre dette selv. Det må derfor finnes leverandører som kan dekke dette behovet.

Før vi kommer så langt bør det lages en modell der offentlig eierskap til løsningene kan kombineres med et fritt marked som leverer tjenester (drift/utvikling) og tilleggsprodukter. At bibliotekene fortsatt kan beholde deler av eierskapet til systemene, kombinert med et kraftfullt og innovativt leverandørmarked er essensielt. Dette er ikke en helt ny tanke i biblioteksektoren, men det er på et helt annet nivå enn tidligere initiativ (som Webløft), så det krever en ny tilnærming.

For det andre må programvaren som Deichman har utviklet redesignes, slik at den blir mindre knyttet til Deichman, og slik at infrastrukturen er tilrettelagt for å takle mange bibliotek, ikke bare ett. Dette er en større utviklingsjobb/løft. Denne jobben må gjøres i samarbeid med bibliotekene, slik at løsningene som utvikles skjer i tråd med behovene også i bibliotek med andre forutsetninger enn Deichman.

Plattformstrategi

For å lande en strategi eller modell for hvordan programvaren skal kunne gjenbrukes, eies og driftes/videreutvikles på tvers av bibliotekene, trenger vi innsikt i:

- bibliotekenes behov knyttet til tjenester for lånere og ansatte.
- bibliotekenes behov knyttet til kjøp av tjenester knyttet til drift og videreutvikling av programvaren.
- leverandørenes forventninger, behov og vilje til å være med.
- kostnader knyttet til gjenbruk/redesign.
- roller, ansvar, juridiske rammebetingelser m.m.

Deichman har påbegynt dette arbeidet. Vi ønsker å fortsette arbeidet som del av dette prosjektet, slik at vi kan lande en strategi/modell som balanserer behovene til Deichman og resten av biblioteksektoren, med behovene i det kommersielle markedet.

Dette er et viktig innsiktsarbeid som vil landes i en anbefalt modell, og som vil legge grunnlaget for videre arbeid med å sette opp en felles tjenesteplattform.

Redesign og dokumentasjon

Uavhengig av hva slags strategi eller modell vi lander på for deling av programvaren, så vil det være nødvendig å gjøre et større redesign av systemene. Slik de er satt opp i dag er de tilpasset Deichman sine behov, og de er ikke tilstrekkelig skalert til å kjøres på flere bibliotek på en effektiv måte.

I stor grad vil vi fokusere arbeidet på disse systemene:

- Deichman.no (alt innhold på nettsidene inkludert søk og min side)
- Presentasjonsløsning for skjermer - infoskjermer og formidlings skjermer
- Tjenestekatalogen (produksjonsverktøy/CMS for deichman.no/skjermer)
- Fuge (høsting og produksjon av metadata)

Det er i stor grad disse applikasjonene som har stor gjenbruksverdi, på grunn av funksjonalitet og teknisk løsning, og som det er stor interesse for i biblioteksektoren.

Systemene må redesignes for å blant annet ta høyde for:

- at flere biblioteker skal kunne konfigurere og benytte samme kodebase (Multi tenant, SaaS).
- at flere biblioteker skal kunne ha og se bare egne data.
- å kunne skalere med tanke på antall transaksjoner og slutt-brukere når flere biblioteker tar i bruk løsningen.
- å kunne samhandle med andre bibliotekers systemer (gjennom robuste og fleksible APIer).
- å kunne dele på data mellom forskjellige bibliotek.

I tillegg til redesign så må systemene dokumenteres slik at andre kan ta i bruk systemene. Dette er dokumentasjon knyttet til utvikling, drift, opplæring og support.

Totalt sett er dette en betydelig investering, der vi ser for oss at Deichman deler kostanden med andre bibliotek og en kommersiell leverandør, og med støtte fra Nasjonalbiblioteket

Utrede felles databrønn for formidlingsdata

I sammenheng med gjenbruk av Deichman sine systemer ser vi potensiale for å også utrede muligheten for å gjøre det enklere å dele formidlingsinnhold på tvers av bibliotekene. Dette er innhold som er et supplement til mer tradisjonelle metadata, som i dag leveres fra NB og kommersielle aktører. Og det er viktig innhold dersom man skal klare å bygge gode formidlingstjenester på nett.

Deichman har i dag gode verktøy for å produsere formidlingsinnhold som gjenbrukes i flere kanaler (deichman.no, skjermer, nyhetsbrev etc.). I dag dreier det seg om anbefalinger og lister, men det kan utvides til andre type formidlingsinnhold. For eksempel vil appellfaktorer, basert på lesersøvis-metoden, kunne brukes som grunnlag for å både bygge formidlingstjenester på nett, og det vil kunne brukes til å styrke de ansattes kompetanse i en veiledningssituasjon.

Formidlingsinnhold bør deles mellom bibliotekene, slik at vi får utnyttet det potensialet som ligger i den samlede kompetansen i biblioteksektoren. Og slik at selv små bibliotek kan oppnå en kritisk masse av innhold. For eksempel har ansatte i Deichman bare i løpet av 2020 produsert over åtte tusen anbefalinger!

Med utgangspunkt i det innholdet og de systemene Deichman sitter på, så ønsker vi i dette prosjektet å lage et forslag til en løsning for en slik felles databrønn. En databrønn der alle kan bidra, og alle kan hente ut innhold, både bibliotekene og de kommersielle aktørene. Og at dette er innhold som kan integreres i lokale nettsider og andre systemer, og at det kan benyttes til helt nye frittstående tjenester (for eksempel tjenester ala laesekompas.dk).

Kommentar til budsjett

Det totale kostnadsbildet vil være betydelig høyere enn rammene i det budsjettet som er listet opp i søknaden.

Det må på plass flere finansieringskilder, og bibliotekene må selv ta kostnadene ved utrulling på sitt bibliotek.

Framdriftsplan

Prosjektet er

Toårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse

Fase 1 - Innsikt/behvoskartlegging
Forstå behov, lande samarbeidsmodell og anskaffelsesstrategi.

Aktivitetsperiode

Fra dato

15.05.2021

Til dato

30.09.2021

Beskrivelse	Fase 2 - Anskaffelse av leverandør - partnerskapsinngåelse
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.10.2021
Til dato	28.02.2022
Beskrivelse	Fase 3 - Design av løsning Designarbeid knyttet til redesign av Deichman sine systemer
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2021
Til dato	31.05.2021
Beskrivelse	Fase 4 - Programvareutvikling Redesign/omskrivning av Deichman sine systemer. Smidig utviklingsløp der verdi leveres fortløpende.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.06.2021
Til dato	14.05.2022
Beskrivelse	Fase 5 - Opplæring, dokumentasjon og idriftsettelse Overlevering til drift - forvaltning
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.11.2021
Til dato	14.05.2022

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan

Vedlagt fremdriftsplan er en grov faseplan for de fasene prosjektet skal gjennom. En mer detaljert plan legges i fase 1. Deichman oversender oppdatert fremdriftsplan høst 2021.

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket 2 220 000

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse Egenandel Deichman

Beløp 1 480 000

Inntekter totalt 1. prosjektår: 3 700 000

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse Prosjektledelse

Beløp 800 000

Beskrivelse Innsiktsarbeid. Kartlegging av behov og lage strategi/modell, samt gjennomføre anskaffelse/partnerskapsinngåelse

Beløp 1 600 000

Beskrivelse Programvareutvikling (inkl test og opplæring)

Beløp	1 000 000
-------	-----------

Beskrivelse	Design-arbeid
-------------	---------------

Beløp	300 000
-------	---------

Utgifter totalt 1. prosjektår:	3 700 000
--------------------------------	-----------

2. prosjektår

Inntekter 2. prosjektår

Beskrivelse	Søknadsbeløp NB
-------------	-----------------

Beløp	3 900 000
-------	-----------

Beskrivelse	Egenandel
-------------	-----------

Beløp	2 600 000
-------	-----------

Inntekter totalt 2. prosjektår:	6 500 000
---------------------------------	-----------

Utgifter 2. prosjektår

Beskrivelse	Prosjektledelse
-------------	-----------------

Beløp	800 000
-------	---------

Beskrivelse	Programvareutvikling (inkl test og opplæring)
-------------	---

Beløp	5 000 000
Beskrivelse	Design-arbeid
Beløp	300 000
Beskrivelse	Systemdokumentasjon (system, drift og sluttbruker)
Beløp	400 000
Utgifter totalt 2. prosjektår:	6 500 000
Totalt	0

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
Navn	Bergen offentlige
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.
Navn	Trondheim folkebibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.

Navn	Viken fylkesbibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.
Navn	Rogaland fylkesbibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.
Navn	Lillehammer bibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.
Navn	Tromsø bibliotek og byarkiv
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.
Navn	Kristiansand folkebibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.
Navn	Vestfold og Telemark fylkesbibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.

Navn	Troms og Finnmark fylkesbibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.

Navn	Trøndelag fylkesbibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.

Navn	Sølvberget
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.

Navn	Agder fylkesbibliotek
Beskriv samarbeidet	Bidra i innsiktsarbeid. Beskrivelse av behov. Delta i referansegruppe for prosjektet. Med mere.

Vedlegg

Last opp vedlegg

Sammendrag og innsending